

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA - OPŠTI IZBORI 2018. GODINE **STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE**

Broj: 03-07-6-281/20
Sarajevo, 21. oktobar 2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE.....	5
Predmet revizije.....	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije za 2018. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te postavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 8. stav (1) i stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka demokratske akcije u 2018. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije za 2018. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Stranka demokratske akcije se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	73.246,08	1,37
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.546.888,55	28,89
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	65.050,00	1,21
4.	Prihodi od imovine (3-c)	52.556,35	0,98
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	41.314,83	0,77
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	3.557.002,42	66,43
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.336.058,23	99,65
II	Ostali prihodi i drugo	18.849,01	0,35
	Izvori finansiranja (I+II)	5.354.907,24	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 5.418.484,53 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka demokratske akcije. Skraćeni naziv stranke je SDA.

Stranka demokratske akcije je Rješenjem broj: R-I-7/90 od 13.06.1990. godine upisana u registar Višeg suda u Sarajevu, a potom u registar poslovnih subjekata kod Općinskog suda u Sarajevu, gdje se vodi pod brojem: 065-0-RegZ-16-0003353.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Bakir Izetbegović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Muamera Mulić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske akcije čine:

- Centrala SDA,
- 9 kantonalnih odbora,
- 6 regionalnih odbora,
- Gradski odbor Mostar,
- 115 općinskih/opštinskih odbora i
- Organizacioni odbor SDA u Brčko distriktu BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2018. godine, i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Centrala Stranke demokratske akcije,
- Kantonalni odbor Stranke demokratske akcije Zeničko-dobojski,
- Općinski odbor Stranke demokratske akcije Janja.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka demokratske akcije u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

Obim revizije finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije u periodu od 2004. do 2017. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da: finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentira sve donacije, uključujući nenovčane, te da priloge fizičkih i pravnih lica uplaćuje na transakcijski račun glavnog odbora stranke. Takođe je preporučeno da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni političkim strankama, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1 NALAZI

a) Stranka demokratske akcije nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Stranka demokratske akcije je dostavila Program utroška sredstava za 2018. godinu u kojem je predvidjela ukupne troškove u iznosu od 5.359.000,00 KM. Uvidom u finansijski izvještaj stranke utvrđeno je da je stranka u 2018. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 5.418.484,53 KM.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Revizijom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva u iznosu od 344.594,52 KM utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda, odnosno programa utroška sredstava za 2018. godinu, kako slijedi:

- Stranka je planirala *Putne troškove i dnevnice* u 2018. godini u iznosu od 5.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 20.599,87 KM, što je za 15.999,87 KM više od planiranog iznosa.
- *Troškove reklame i propagande* stranka je planirala u iznosu od 60.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 121.067,73 KM, čime je iste prekoračila za iznos od 61.067,73 KM.
- Stranka je *Troškove reprezentacije* prekoračila za 105.961,05 KM u odnosu na planirane troškove. U planu je *Troškove reprezentacije* predvidjela u iznosu od 380.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 485.961,05 KM.
- *Troškove kampanje* za Opšte izbore 2018. godine stranka je planirala u iznosu od 1.600.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 1.713.805,19 KM, što je za 113.805,19 KM više u odnosu na plan.
- Stranka je sljedeće troškove ostvarila u većem iznosu u odnosu na planirane rashode: *Troškove goriva i maziva* za 11.116,08 KM, *Troškove kancelarijskog materijala* za 12.583,54 KM, *Troškove zakupa poslovnih prostora i ostale zakupnine* za 19.440,48 KM i *troškove ptt usluga* za 4.620,58 KM.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4)² i člana 8. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Na osnovu podataka iz prijave „Transparency international BiH“, web stranice i poslovnih knjiga Stranke demokratske akcije, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala i u finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije pravnih i fizičkih lica po osnovu besplatnog učešća na predizbornom skupu, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu podataka sa web stranice stranke i podataka „Transparency international BiH“, utvrđeno je da je na predizbornom skupu dana 03.10.2018. godine nastupio pjevač Armin Muzaferija.

S obzirom da stranka nema dokumentaciju o navedenom nastupu i da u poslovnim knjigama nema evidencije o poslovnim promjenama za navedeni događaj, ostvarila je prihod po osnovu nenovčane donacije koju nije prijavila u finansijskom izvještaju.

(2) Stranka demokratske akcije je za potrebe predizborne kampanje 2018. godine ostvarila nenovčane donacije po osnovu besplatnog nastupa izvođača i korištenjem prostorije u vlasništvu javne ustanove kulture, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Na osnovu raspoloživih podataka sa web stranice stranke i podataka „Transparency international BiH“, utvrđeno je da je na predizbornom skupu dana 03.10.2018. godine u Ilijašu nastupio Hor „Preporod“.

- Dana 01.10.2018. godine, stranka je za potrebe predizbornog skupa koristila salu Centra za djecu i omladinu u Novom Sarajevu.

Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala nenovčane donacije javne ustanove i Hora „Preporod“, čime je prekršila i odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

(3) Revizijom finansijskog izvještaja je utvrđeno da je stranka postavljanjem reklamnog banera u predizbornoj kampanji Opšti izbori 2018. godine, na poslovne prostore pravnog lica „Bosnaplast“ d.o.o. Sarajevo, bez plaćanja naknade, ostvarila nenovčanu donaciju navedenog pravnog lica. Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala prilog pravnog lica „Bosnaplast“ d.o.o. Sarajevo, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona.

S obzirom da je navedeno pravno lice u 2018. godini sklopilo ugovor o javnim nabavkama roba sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini čija je vrijedost veća od 10.000,00 KM, Stranka demokratske akcije je ostvarila zabranjeni prilog po osnovu nenovčane donacije, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Trnovo³, utvrđeno je da je pravno lice „Bosnaplast“ d.o.o. Sarajevo u 2018. godini imalo skopljen ugovor sa ovom općinom o javnoj nabavci cijevi za izgradnju gasovoda Bjelašnica – Prečko polje čija vrijednost iznosi 289.762,20 KM.

c) Stranka demokratske akcije je prekršila odredbu člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da prilozi fizičkih lica u iznosu od 491.207,09 KM i prilozi pravnih lica u iznosu od 46.160,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Centrale stranke, čime su prekršene odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun centrale političke stranke.

d) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴.

Revizijom je utvrđeno da Stranka demokratske akcije nije uspostavila potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima, obavezama, novčanim tokovima i nije postupila po principima blagajničkog poslovanja, niti je godišnji finansijski izvještaj popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Pregledom dokumentacije utvrđeno je da stranka nije uspostavila pravovremene evidencije o prihodima i rashodima u poslovnim knjigama.

Uvidom u finansijsku dokumentaciju i poslovne knjige stranke utvrđeno je da je stranka ostvarila nenovčane donacije po osnovu toga što nije imala obavezu platiti učešće izvođača na predizbornom skupu u Ilijašu, korištenje poslovnog prostora pravnog lica za postavljanje reklamnog banera za Opšte izbore 2018. godine i korištenje prostorije u vlasništvu javne ustanove za potrebe predizbornog skupa, a iste nije pravovremeno evidentirala u svojim poslovnim knjigama.

³ Akt Općine Trnovo broj: 02-04-2857/20 od 25.09.2020. godine.

⁴ U skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima. U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (1) Zakona dužna je uspostaviti evidencije o svim prihodima i rashodima, dok je u skladu sa odredbom iz člana 12. stav (4) dužna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Navedene nenovčane donacije stranka nije iskazala na obrascima 3-e (nenovčane donacije) i 3. (izvori finansiranja), odnosno rashode u obrascima 4. (ukupni rashodi političke stranke) i 4.2 (Troškovi propagande) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 13., 18., 21. i 23. Pravilnika.

- (2) Uvidom u Izvještaj o računima pravnog lica koji se vodi kod Centralne banke BiH utvrđeno je da je stranka imala aktivne račune, a koje nije prijavila na obrascu 2. (pregled prometa svih transakcionih računa političke stranke) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

Stranka nije prijavila sljedeće transakcijske račune: 3387302220083909, 3386902237842398, 3387202213807141 i 3387304820086168⁵. Svi navedeni računi su otvoreni kod UniCredit banke.

Na osnovu podataka koje je stranka dostavila utvrđeno je da u toku 2018. godine stranka putem prva tri neiskazana računa nije ostvarila promet.

- (3) Revizijom finansijskog izvještaja je utvrđeno da KO Stranke demokratske akcije Zeničko-dobojski i OO Stranke demokratske akcije Janja nisu adekvatno vodili blagajničko poslovanje.
- Kontrolom blagajničke dokumentacije KO SDA Zeničko-dobojskog, dnevnika blagajne i priloga, utvrđeno je da nalozi blagajne za isplatu ne sadrže podatke kome su sredstva isplaćena, kao i da nedostaje potpis lica koje je primilo sredstva koja su putem blagajne isplaćena.
 - Uvidom u dokumentaciju OO SDA Janja, utvrđeno je da je stranka blagajničko poslovanje, odnosno blagajničke dnevnike vodila na mjesečnom nivou, a ne kada je promet ostvaren. Takođe, nalozi blagajne za isplatu ne sadrže podatke kome su sredstva isplaćena i nedostaje potpis lica koje je primilo sredstva koja su putem blagajne isplaćena.

Na osnovu navedenog, a s obzirom na nedostatak potpisa na isplatnicama, nije moguće utvrditi ko je isplatio sredstva, odnosno kome su sredstva isplaćena, što je u suprotnosti sa principima blagajničkog poslovanja.

- (4) Služba za reviziju je utvrdila da je stranka zbog neblagovremenih evidencija iskazala pogrešne podatke o rashodima u obrascima finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.
- Tokom obavljanja revizije, a na osnovu finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Centrala stranke i OO SDA Janja nemaju tačne podatke o svojim troškovima i obavezama. Centrala Stranke demokratske akcije troškove obezbjeđenja nastale u 2017. godini u iznosu od 327,59 KM evidentirala u 2018. godini na osnovu Izvoda otvorenih stavki Agencije za zaštitu ljudi i imovine „Sword security“ d.o.o. Sarajevo, dok je OO SDA Janja račun u iznosu od 67,03 KM dobavljača „Telrad Net“ iz decembra 2017. godine evidentirala u 2018. godini.
 - Kontrolom troškova nastalih sudskim izvršenjem utvrđeno je da je stranka u toku 2018. godine na kontu 40414 – *Sudska izvršenja* evidentirala troškove po osnovu naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova uređaja zgrade, zatezne kamate i troškove

⁵ Stranka je u 2018. godini ostvarila sljedeći promet po navedenom deviznom računu; promet ulaza u iznosu od 1.564,00 (EUR), promet izlaza u iznosu od 3,58 (EUR) saldo na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 1.560,42 (EUR). Takođe, stranka je dostavila potvrdu UniCredit banke u kojoj se navodi da je banka dana 31.12.2018. godine otvorila devizni račun bez zahtjeva klijenta, a nakon primitka ino priliva-povrata ranije uplaćenih sredstava sa BAM podračuna.

postupka u iznosu od 6.289,26 KM, što ukazuje da stranka nema pravovremene evidencije o rashodima i obavezama.

Naime, stranka je na osnovu presude Općinskog suda u Bihaću i Rješenja o izvršenju, u 2018. godini teretila troškove sudskih izvršenja po osnovu naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova uređaja zgrade za period 01.09.2014. godine do 31.10.2016. godine u iznosu od 4.670,40 KM.

(5) Revizijom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima⁶.

- Uvidom u račune pravnog lica „Bulet“ d.o.o. Tuzla broj: 3/0001 od 01.10.2018. godine u iznosu od 3.000,00 KM, utvrđeno je da je na računu navedeno samo ugostiteljske usluge, bez specifikacije koja bi sadržavala vrstu i količinu hrane.

Uvidom u troškove reprezentacije KO SDA Zeničko-dobojski i račune dobavljača Hotel „Zenica“ Zenica u ukupnom iznosu od 2.724,00 KM utvrđeno je da su na kontrolisanim računima⁷ navedene samo ugostiteljske usluge, bez specifikacije koja bi sadržavala vrstu i količinu hrane i pića.

(6) Stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne evidencije o svojim obavezama i nije iskazala sve svoje obaveze u obrascu 5 (obaveze političke partije) finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

- Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2018. godine, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nema obaveze prema dobavljačima „Una auto“, „Centrotrans“ i „Mita“ Group, dok je u poslovnim knjigama i obrascu 5 iskazala obaveze prema dobavljačima „Una auto“ u iznosu od 13.000,00 KM, „Centrotrans“ u iznosu od 21.800,00 KM i „Mita“ Group u iznosu od 8.000,00 KM.
- Centrala SDA je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljaču Hotel „Bosnia“ u iznosu od 8.792,50 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2018. godine, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije imala obaveze prema ovom dobavljaču.
- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljaču „Reumal“ Fojnica u iznosu od 5.864,50 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2018. godine, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije ima obaveze prema ovom dobavljaču u iznosu od 4.478,00 KM.
- Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2018. godine, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije ima obaveze prema dobavljaču Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH u iznosu od 115.480,00 KM, dok je stranka u poslovnim knjigama i obrascu 5 iskazala obaveze prema navedenom dobavljaču u iznosu od 52.200,00 KM.
- Stranka je u poslovnim knjigama iskazala obavezu prema Gradu Mostar u iznosu od 117.224,08 KM.

Na osnovu akta Grada Mostara broj: 05-10-10064/20 od 24.08.2020. godine, utvrđeno je da potraživanja Grada iznose 41.463,28 KM, a da se dio ukupnih potraživanja u iznosu od 10.160,30 KM vodi na kartici sumnjivih i spornih potraživanja, na kojoj je je Grad

⁶ U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

⁷ Račun broj: 288-0201 od 07.09.2018. godine u iznosu od 1.242,00 KM i 321-0201 od 04.10.2018. godine u iznosu od 1.482,00 KM.

evidentirao potraživanja po osnovu poreza na dodatnu vrijednost, a dok je stranka evidentirala ukupan iznos mjesečne zakupnine.⁸

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, Stranka demokratske akcije je mogla potrošiti 2.887.760,20 KM.

Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 1.713.805,19 KM¹⁰.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske akcije da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da vodi evidenciju o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun Centrale stranke,*
- *da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima i da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava,*
- *da uspostavi blagovremene i potpune evidencije o prihodima i rashodima i obavezama,*
- *da u potpunosti primjenjuje principe i pravila blagajničkog poslovanja i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

⁸ Grad Mostar je u 2018. godini evidentirao cjelokupan iznos mjesečne zakupnine po mjesecima.

⁹ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

¹⁰ Troškovi propagande u godišnjem finansijskom izvještaju iskazani su u iznosu od 1.713.805,19 KM. Navedeni iznos nije konačan jer bi iste trebalo uvećati za troškove zakupa sale, troškove po osnovu besplatnog nastupa izvođača za koje nije utvrđena vrijednost i troškove postavljanja reklamnog banera.

KOMENTAR:

Stranka demokratske akcije je u ostavljenom roku dostavila očitovanje na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opći izbori 2018. godine.

Uz očitovanje stranka je dostavila dodatne dokaze i uplatnice o vraćanju novčanih sredstava - donacija pravnim licima: „Bushel“ d.o.o. Bihać u iznosu od 1.000,00 KM, „Nutria“ d.o.o. Banovići u iznosu od 500,00 KM, „Harmeli“ d.o.o. Banovići u iznosu od 1.000,00 KM, „Papilon“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 5.000,00 KM, „Drinex“ d.o.o. Goražde u iznosu od 100,00 KM, „Damir Company“ d.o.o. Goražde u iznosu od 100,00 KM, „Men“ d.o.o. Travnik u iznosu od 2.000,00 KM, „Asiks“ d.o.o. Kotor Varoš u iznosu od 1.000,00 KM, „Power prom“ d.o.o. Mostar u iznosu od 3.000,00 KM i „Karton“ d.o.o. Konjic u iznosu od 2.000,00 KM i „Bios“ p.o. Visoko u iznosu od 3.000,00 KM, odnosno ukupno 18.700,00 KM, čime je djelimično otklonila utvrđene nedostatke.

Služba za reviziju je uvažila argumentovane primjedbe i dokaze, te korigovala nalaze navedene u Preliminarnom izvještaju.

Zahvaljujemo se osobi ovlaštenoj za finansijske izvještaje i osoblju zaposlenom u finansijama stranke na korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović Kapić

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić